

Nr 106

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag för budgetåret 1956/57 till epileptiker-vården jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkterna 51, 52, 54 och 55, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1956/57 beräkna *dels* till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 200 000 kronor, *dels* till Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader ett förslagsanslag av 377 000 kronor, *dels* till Bidrag till epileptikeranstalter ett förslagsanslag av 1 356 000 kronor, *dels ock* till Bidrag till föreningen Margarethahemmet för sanering av hemmets ekonomi ett anslag av 240 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 96, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 2 mars 1956, framlagt de förslag, vilka framgår av den följande redogörelsen.

1:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (s. 3—10) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens anstalt för fallandesjuka, som påkallas av vad departementschefen förordat, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1956/57, *dels ock* till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar för nämnda budgetår under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 261 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 096 600 kronor.

Medicinalstyrelsen har hemställt, att förevarande anslag uppräknas med 210 400 kronor till 1 307 000 kronor, och föreslagit bl. a. inrättande av en tjänst som socialkurator i Ce 18 vid Vilhelmsro-anstalten.

Departementschefen förordar en utökning av sjukvårdspersonalen med tre sköterskor i lönegrad Ce 10 samt indragning av två ekonomibiträdes-tjänster i lönegrad Ce 5.

Anstaltens nya medicinska centrum, inrymt i den nyligen färdigställda administrationsbyggnaden, kommer att under våren 1956 kunna tagas i bruk för sitt ändamål. För att bättre kunna utnyttja de laboratorie- och andra undersökningsresurser, som detta möjliggör, anses såsom hjälp åt

laboratoriesköterskan böra anställas ett tekniskt biträde med placering i lönegrad Cg 8.

Vidare förordas, att medel anvisas för anställande av ytterligare ett kontorsbiträde i den reglerade befordringsgången. Befattningshavaren anses dock böra anställas med halvtidstjänstgöring.

För avlöningar till extra arbetskraft beräknas oförändrat belopp, 25 000 kronor. Med hänsyn till angelägenheten av att de patienter, som lider av spastiska pareser m. m., kan erhålla sjukgymnastisk behandling har departementschefen därvid räknat med att inom nämnda kostnadsram möjlighet skall finnas att för ett belopp av i runt tal 6 000 kronor anlita timanställd sjukgymnast.

Praktikant för lärarpersonal anses lämpligen böra på anstaltens bekostnad erhålla fri kost samt, i den mån tillgängliga utrymmen så medger, fri bostad. Någon särskild medelsanvisning för ändamålet anses vid bifall härtill icke vara erforderlig.

Såsom arvode åt semestervikarie för anstaltschefen beräknas 45 kronor.

Till av medicinalstyrelsen i övrigt föreslagna personalförstärkningar är departementschefen icke beredd att nu taga ställning.

Beträffande folkskollärartjänsten i lönegrad Ce 21 föreslås det få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva frågan om lönegradsplacering och tjänstebestämmelse i anslutning till vad som kan komma att gälla beträffande rektorstjänsterna vid de statsunderstödda särskolorna för psykiskt efterblivna.

Det tekniska biträdet i lönegrad Cg 11, som f. n. avlönas med anlitan av det för extra arbetskraft beräknade beloppet, anses böra erhålla extra ordinarie anställning i samma lönegrad under benämningen laboratoriebiträde.

Det förordas, att en eldare i lönegrad Ca 11, vilken synes ha samma arbetsuppgifter som en reparatör i 12 lönegraden, i avbidan på resultatet av pågående utredning rörande maskin- och byggnadspersonalens ställning meddelas vikariatslöneförordnande i sistnämnda lönegrad.

För höjning av det rörliga tillägget m. m. beräknas 128 000 kronor.

Vid bifall till vad sålunda förordats erfordras en ökning av medelsanvisningen med omkring 31 400 kronor för föreslagna nya tjänster m. m., med 5 000 kronor för löneregleringar samt med 128 000 kronor för höjningen av det rörliga tillägget m. m. Anslaget uppräknas alltså med 164 400 kronor.

I en inom andra kammaren av herr *von Friesen m. fl.* väckt motion (II:675) har, såvitt avser förevarande anslag, hemställts, att riksdagen må medgiva, att vid statens anstalt för fallandesjuka fr. o. m. budgetåret 1956/57 anvisas ett belopp av 11 268 kronor för anställande av en socialkurator i Ce 18.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen.

Utskottet. Departementschefen har uttalat sin avsikt att förelägga 1957 års riksdag proposition rörande epileptikervården, grundad på förslag i det av medicinalstyrelsens delegation för denna vårdform nyligen avgivna betänkandet. Kungl. Maj:ts i förevarande proposition avgivna förslag torde därför böra uppfattas endast som ett första led i ett kommande upprustningsprogram för epileptikervården. Under sådana omständigheter är utskottet inte berett att nu tillstyrka det i motionen II: 675 gjorda yrkandet om anvisande av erforderligt belopp för anställande av en socialkurator vid statens anstalt för fallandesjuka. Utskottet, som i princip delar motionärernas uppfattning att epileptikervårdorganisationen bör förses med tillräckligt antal socialkuratorer, förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t vid utformningen av en mera bestående organisation ägnar denna fråga särskild uppmärksamhet.

Under återopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag inte givit anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 675, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens anstalt för fallandesjuka, som påkallas av vad departementschefen förordat i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 2 mars 1956;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1956/57:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	640 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t	3 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	370 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	247 600

Summa kronor 1 261 000;

c) till *Statens anstalt för fallandesjuka*: Avlöningar för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 261 000 kronor.

2:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 10—14), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 53 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader* för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 391 900 kronor.

3:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Utrustningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 14 och 15) samt under erinran att till ändamålet för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 184 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Utrustningskostnader* för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 21 000 kronor.

4:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Kungl. Maj:t har (s. 15—22) föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att statsbidrag till driften av epileptikeranstalter må utgå i enlighet med av departementschefen förordat förslag, *dels* medgiva, att till Svenska diakonsällskapet må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — under budgetåret 1956/57 utgå extra statsbidrag med högst 99 000 kronor för en vid sällskapets epileptikeranstalt å Stora Sköndal anordnad klinisk undersökningsavdelning för män, på villkor bl. a., att vid densamma mottages patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för epileptikervården må meddela, *dels ock* till Bidrag till epileptikeranstalter för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 340 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 114 000 kronor.

Medicinalstyrelsen har hemställt bl. a. om höjning för år 1956 av nu utgående driftbidrag i allmänhet till epileptikeranstalterna från 1 300 till 1 700 kronor per vårdplats och år.

Departementschefen anför, att driftbidraget i allmänhet till de enskilda epileptikeranstalterna för budgetåret 1955/56, som utgår med ett fast belopp om 1 300 kronor per år och godkänd skol- eller vårdplats på internat, avser anstalternas kostnader under kalenderåret 1955. Det för budgetåret 1956/57 av medicinalstyrelsen föreslagna statsbidraget om 1 700 kronor per vårdplats kommer alltså att avse kostnaderna under kalenderåret 1956. I avvaktan på ett ställningstagande till de förslag, som framlagts i medicinalstyrelsens nyligen avlämnade betänkande om epileptikervårdens organisation, anses bidraget såsom medicinalstyrelsen föreslagit böra utgå efter de grunder, som fastställdes vid 1955 års riksdag. Beträffande storleken av bidraget för år 1956 erinras om att den verkliga genomsnittskost-

naden per vårdplats under år 1954 uppgick till 5 223 kronor för år. Den lägsta platskostnaden samma år uppgick till 3 226 kronor men undergick fram till oktober 1955 en höjning till 3 900 kronor per vårdplats. Med hänsyn härtill och då en viss stegring av utgifterna torde vara att vänta även under år 1956, anser departementschefen sig böra förorda en höjning av statsbidraget. Denna föreslås dock begränsad till 200 kronor. Bidraget bestämmes alltså till 1 500 kronor per vårdplats och år räknat fr. o. m. den 1 januari 1956. Vid bifall härtill och då medicinalstyrelsens beräkning av platsantalet vid epileptikeranstalterna icke givit departementschefen anledning till erinran, kan det för nu ifrågavarande ändamål erforderliga medelsbehovet uppskattas till 1 147 500 eller i avrundat tal 1 150 000 kronor.

Såsom medicinalstyrelsen framhållit har visserligen förenämnda statsbidrag de senaste åren successivt höjts i viss anslutning till inträdda kostnadsstegringar. Gällande utbetalningsföreskrifter — i princip efterskottsutbetalning men förskott utbetalas i juli månad varje år med 50 procent av det för närmast föregående kalenderår utbetalade statsbidraget — har emellertid medfört en eftersläpning, som utsatt anstalternas likviditet för stora påfrestningar. De åtgärder i fråga om förskottsbetalning med 50 procent av det för löpande kalenderår fastställda statsbidraget, som av medicinalstyrelsen föreslagits för att avhjälpa dessa svårigheter, har icke givit departementschefen anledning till erinran. Någon särskild medelsanvisning för ändamålet erfordras icke, när den slutliga regleringen av statsbidraget efter kalenderårets utgång äger rum under samma budgetår, som förskottsutbetalningen skett.

Bidraget för de i kontrollerad familjevård utackorderade epileptikerna föreslås utgå med ett oförändrat fast belopp av 300 kronor per utackorderad och år. För ändamålet beräknas ett belopp av i runt tal 6 000 kronor.

Vid sidan av det ordinarie driftbidraget har till Svenska diakonsällskapet under en följd av budgetår utgått ett extra statsbidrag för en vid sällskapets epileptikeranstalt å Stora Sköndal anordnad klinisk undersökningsavdelning för fallandesjuka män. Såsom villkor för bidragets åtnjutande gäller bl. a. att vid avdelningen skall mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för epileptikervården må meddela. Bidraget under budgetåret 1955/56 avser att täcka beräknat underskott under kalenderåret 1955 och utgår med högst 94 120 kronor, varav dock 35 000 kronor anvisats redan under budgetåret 1954/55. Underskottet å kliniken för år 1956, som av diakonsällskapet upptagits till 140 000 kronor, har av medicinalstyrelsen ansetts kunna reduceras till 113 000 kronor. Vid en tillämpning av de principer för detta bidrag, som godkändes vid 1955 års riksdag, men med ett godtagande av medicinalstyrelsens förslag i övrigt anses dock nämnda underskott böra ytterligare reduceras till i runt tal 106 000 kronor. I överensstämmelse med departementschefens

ställningstagande till motsvarande äskande vid statens anstalt å Vilhelmsro är han dock icke beredd förorda, att medel nu beräknas för bidrag till anställande av en socialkurator. Med hänsyn härtill och med beaktande av att driftbidraget i allmänhet till epileptikeranstalterna reducerats från av medicinalstyrelsen föreslagna 1 700 till 1 500 kronor per vårdplats och år, anses det särskilda statsbidraget till klinikens verksamhet under år 1956 böra beräknas till 98 920 eller i avrundat tal 99 000 kronor.

Beträffande diakonsällskapets framställning om ytterligare statsbidrag till kliniken för år 1954 erinras om att statsutskottet i sitt av riksdagen utan erinran lämnade utlåtande nr 84/1955 understrukit, att tilläggsanslag för driftkostnader — utöver de belopp, som av statsmakterna en gång anvisats — i princip icke borde ifrågakomma. Med hänsyn härtill och till vad medicinalstyrelsen framhållit i detta sammanhang anses ytterligare statsbidrag för år 1954 icke böra utgå.

Vad slutligen angår statsbidraget till kostnaderna för avlöning av lärare vid Margarethahemmet har skolöverstyrelsens beräkning av medelsbehovet för ändamålet icke givit departementschefen anledning till erinran. Förslaget innebär en ökning av medelsanvisningen med 10 000 till 85 000 kronor.

Vid bifall till vad nu förordats kan det sammanlagda medelsbehovet under anslaget för budgetåret 1956/57 uppskattas till 1 340 000 kronor, innebärande en ökning av medelsanvisningen med 226 000 kronor.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehåft *dels* en inom andra kammaren av herr *Lindberg* väckt motion (II: 673) i vilken hemställts, att riksdagen måtte besluta att *dels* höja driftbidraget vid epileptikeranstalterna från 1 300 till 1 800 kronor per vårdplats och år, samt *dels* höja det extra statsbidraget vid epileptikerkliniken å Stora Sköndal med $(5\ 635 + 12\ 000) = 17\ 635$ kronor, eller — därest driftbidraget ej höjes till 1 800 kronor — till $(7\ 035 + 12\ 000) = 19\ 035$ kronor,

dels ock en inom andra kammaren av herr *von Friesen m. fl.* väckt motion (II: 675) vari — såvitt avser förevarande anslag — hemställts, att riksdagen må medgiva, att till Svenska diakonsällskapet under budgetåret 1956/57 må utgå ett med 11 268 kronor höjt anslag utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit i och för anställande av en socialkurator i Ce 18.

Beträffande de skäl, motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna.

Utskottet. Departementschefens förslag innebär, att statsbidrag till epileptikeranstalterna skall utgå efter de allmänna grunder, som fastställdes vid 1955 års riksdag. Beträffande storleken av det allmänna bidraget för år 1956 föreslås en uppräknig med 200 kronor till 1 500 kronor för vårdplats och år. Medelsanvisningen till det extra statsbidraget till Svenska dia-

konsällskapet för en vid sällskapets epileptikeranstalt å Stora Sköndal anordnad klinisk undersökningsavdelning för fallandesjuka män föreslås ökad från 70 000 till 99 000 kronor.

I motionen II: 673 har yrkats att riksdagen skall besluta att dels höja det allmänna driftbidraget från 1 300 kronor till 1 800 kronor per vårdplats och år och dels höja det extra statsbidraget vid den kliniska undersökningsavdelningen å Stora Sköndal med 17 635 kronor eller — under angiven förutsättning — med 19 035 kronor. Av sistnämnda två belopp hänför sig 12 000 kronor till en i motionen föreslagen kuratorstjänst. I motionen II: 675 har, såvitt angår förevarande anslag, yrkats att till Svenska diakonsällskapet under budgetåret 1956/57 skall utgå ett med 11 268 kronor höjt anslag utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit i och för anställande av en socialkurator i Ce 18.

Utskottet anser, att i motionen II: 673 anförts skäl som i och för sig talar för en uppräknig av det allmänna statsbidraget utöver den, som departementschefen föreslagit. Emellertid har utskottet under punkten 1 i detta utlåtande nämnt, att departementschefen uttalat sin avsikt att underställa nästa års riksdag principförslag rörande en moderniserad epileptikervård. Med hänsyn till att frågan sålunda avser allenast en övergångstid av ett år och till den återhållsamhet, som här liksom annorstädes måste iakttagas, är utskottet inte berett förorda ifrågavarande motionsyrkande. Såsom framgår av vad utskottet anför under punkten 1 i detta utlåtande intar utskottet en positiv ståndpunkt till det i motionerna II: 673 och II: 675 gjorda, i sak sammanfallande yrkandet om anställande av en socialkurator vid Stora Sköndal. Av motsvarande skäl som anförts under nämnda punkt är utskottet likväl inte berett att nu förorda detta yrkande.

Under åberopande av det anförda och då utskottet inte heller funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i övrigt föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna II: 673 och II: 675, sistnämnda motion såvitt nu är i fråga,

a) medgiva, att statsbidrag till driften av epileptikeranstalter må utgå i enlighet med av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 2 mars 1956 angivna förslag;

b) medgiva, att till Svenska diakonsällskapet må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — under budgetåret 1956/57 utgå extra statsbidrag med högst 99 000 kronor för en vid sällskapets epileptikeranstalt å Stora Sköndal anordnad klinisk undersökningsavdelning för män, på villkor bl. a., att vid den samma mottages patienter även från andra epileptikeran-

stalter enligt anvisningar, som inspektören för epileptiker-vården må meddela;

c) till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 340 000 kronor.

5:o) **Bidrag till föreningen Margarethahemmet för sanering av hemmets ekonomi.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 22—24), vilket innebär en med 110 000 kronor ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till föreningen Margarethahemmet för sanering av hemmets ekonomi* för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 240 000 kronor.

6:o) **Bidrag till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för utrustning av Fogdaröds- och Sätöftahemmen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 24—27) samt under erinran att för budgetåret 1953/54 under fonden för låneunderstöd till Lån till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för om- och tillbyggnad av Fogdarödshemmet anvisats ett investeringsanslag av 750 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för utrustning av Fogdaröds- och Sätöftahemmen* för budgetåret 1956/57 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

7:o) **Om- och utbyggnadsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka.** Kungl. Maj:t har (s. 27—30) föreslagit riksdagen att till Statens anstalt för fallandesjuka: Om- och utbyggnadsarbeten för budgetåret 1956/57 under statens allmänna fastighetsfond, inrikesdepartementet, anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

1953, 1954 och 1955 års riksdagar anvisade sammanlagt 1 660 000 kronor för påbörjande av en om- och utbyggnad av statens anstalt för fallandesjuka. De arbeten, som hittills kommit till utförande, avser panncentral jämte verkstäder och transformatorstation, administrationsbyggnad, kulvert för värmeledning från panncentralen till sistnämnda byggnad, utvändiga ledningar och planering för samma byggnad ävensom ombyggnad av förutvarande administrationsbyggnaden till personalbostäder.

Byggnadsstyrelsen har nu, efter samråd med medicinalstyrelsen, föreslagit, att för påbörjande av en andra etapp i den planerade upprustningen av anstalten skulle anvisas ett belopp av 1 000 000 kronor. I denna etapp, för vilken de sammanlagda kostnaderna beräknats till 1 825 000 kronor,

skulle bl. a. ingå ett skolhem, en observationsavdelning, vissa bostäder, utbyggnad av reningsverk samt en del yttre ledningsarbeten m. m. Medicinalstyrelsen har i senare framställning föreslagit dels vissa ändringar i de föreslagna arbetena — bl. a. beträffande uppvärmningsanordningar och bostäderna — dels ock att medel för utförande av hela andra etappen nu skulle anvisas.

För egen del erinrar departementschefen om att medicinalstyrelsen nyligen avlämnat betänkande rörande epileptikervårdens ordnande. Därvid har beträffande förevarande anstalt föreslagits en betydande utökning av platsantalet. Det är därför givetvis angeläget, att endast sådana arbeten nu kommer till utförande, som icke kan anses föregripa ett ställningstagande till i betänkandet framlagda förslag. Enligt vad medicinalstyrelsen och byggnadsstyrelsen framhållit skulle detta icke vara fallet beträffande något av de i etappen ingående företagen. Förslagen beträffande nya vårdplatser åsyftar sålunda endast att ersätta sådana platser, som ej fyller nutida krav på en tillfredsställande vårdstandard. Medicinalstyrelsen har emellertid föreslagit vissa ändringar i byggnadsprogrammet, vilka ändringar i visst hänseende av byggnadsstyrelsen ansetts böra närmare utredas före ett slutligt ställningstagande. Denna utredning kan föreligga färdig i god tid före det nya budgetårets början. Med beaktande bl. a. härav anses det lämpligen böra ankomma på Kungl. Maj:t att inom i huvudsak den kostnadsram, som förut angivits — 1 825 000 kronor — fastställa både vilka av de ifrågasatta byggnadsföretagen, som lämpligen bör ingå i denna etapp, och i vilken ordning dessa bör komma till utförande. Departementschefen förordar, att för påbörjande av dessa arbeten anvisas av byggnadsstyrelsen föreslaget belopp, 1 000 000 kronor. Beträffande de föreslagna bostäderna understrykes angelägenheten av att kostnaderna bringas i närmare överensstämmelse med de belåningsvärden, som Kungl. Maj:t genom beslut den 16 december 1955 fastställt för egnahemslån till en- och tvåfamiljshus.

Utskottet. Såsom framgår av vad departementschefen anfört kan ett utförande av de föreslagna arbetena inte anses föregripa ett ställningstagande till de av medicinalstyrelsen framlagda förslagen rörande epileptikervårdens ordnande. Med hänsyn härtill och då de av departementschefen förordade byggnadsföretagen synes angelägna för att ett blivande reformprogram för epileptikervården skall kunna genomföras utan dröjsmål, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Om- och utbyggnadsarbeten* för budgetåret 1956/57 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

8:o) **Lån till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för vissa byggnadsarbeten vid Sättoftahemmet.** Kungl. Maj:t har (s. 31—33) föreslagit riksdagen att till Lån till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för vissa byggnadsarbeten vid Sättoftahemmet för budgetåret 1956/57 under fonden för låneunderstöd anvisa ett investeringsanlag av 645 000 kronor.

Med skrivelser den 16 februari och den 21 december 1955 har medicinalstyrelsen överlämnat en den 29 december 1954 dagtecknad framställning från föreningen Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. om bidrag till uppförande av en ny vårdavdelning m. m. vid Sättoftahemmet i Höör.

Epileptikervård bedrivs f. n. i statlig regi vid statens anstalt för fallandesjuka medan landsting och enskilda sammanslutningar eller personer svarar för driften av övriga epileptikeranstalter. Medicinalstyrelsen har i sitt nyligen avlämnade betänkande föreslagit bl. a., att staten skall övertaga huvudmannaskapet för den del av epileptikervården, som kräver en särskilt anordnad anstaltsorganisation. Vidare har föreslagits en utökning av antalet platser på epileptikeranstalterna från f. n. omkring 970 till 1 130. Förslag grundade på betänkandet kommer emellertid av förut anförda skäl icke att föreläggas innevarande års riksdag.

Sättoftahemmet inrymmer f. n. inklusive det såsom annex anordnade vårdhemmet Skogsgård 91 platser, därav 28 vid Skogsgård. Medicinalstyrelsen har framhållit, att sistnämnda vårdhem måste anses olämpligt för anstaltsvård och så bristfälligt, att en tillfällighet kan framtvinga en evakuering. Departementschefen har själv vid besök på anstalten i augusti 1955 kunnat konstatera, att en ersättningsbyggnad är i hög grad av behovet påkallad. Med hänsyn härtill och då platsbehovet för epileptiker är sådant, att en minskning av det nuvarande platsantalet genom bortfall av vårdplatser måste undvikas, anser departementschefen sig böra förorda, att en nybyggnad snarast möjligt kommer till stånd. Såsom departementschefen framhöll vid anmälan till 1953 års riksdag av en motsvarande anslagsfråga synes föreningen icke äga möjlighet att med egna medel genomföra de om- och tillbyggnadsarbeten som erfordras. Departementschefen tillstyrker därför, att understöd av statsmedel lämnas föreningen till detta ändamål, lämpligen i form av ett stående räntefritt lån å 645 000 kronor. Det förutsättes därvid, såväl att föreningen iakttagit av medicinalstyrelsen och i remissyttrandena framförda synpunkter på arbetenas utförande som att byggnadsföretaget så planeras och genomföres, att den förut angivna kostnadsramen blir tillräcklig. Såsom villkor för erhållande av detta lån anses — liksom för 1953 års lån — böra föreskrivas, att föreningen ställer säkerhet, som av Kungl. Maj:t godkännes, att lånet skall återbetalas, om verksamheten nedlägges eller icke upprätthålles på tillfredsställande sätt,

samt att en ledamot i föreningens styrelse skall utses av Kungl. Maj:t eller enligt Kungl. Maj:ts bestämmande av medicinalstyrelsen. Medel för lånet föreslås anvisade under fonden för låneunderstöd.

Utskottet, som med tillfredsställelse funnit att den av förbundet verkställda kostnadsberäkningen får anses låg, förutsätter liksom departementschefen att byggnadsföretaget så planeras och genomföres, att den angivna kostnadsramen blir tillräcklig.

Under åberopande härav får utskottet med tillstyrkande jämväl av departementschefens övriga förslag hemställa,

att riksdagen må till *Lån till Lunds stifts prästers nykterhets- och diakoniförbund u. p. a. för vissa byggnadsarbeten vid Sätöftahemmet* för budgetåret 1956/57 under fonden för låneunderstöd anvisa ett investeringsanslag av 645 000 kronor.

Stockholm den 4 maj 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Ohlon, Leander, Näsgård, Gillström, Näsström, Boman, fröken Andersson, herrar Pålsson, Einar Persson, Birger Andersson, Elfving, Rikard Svensson och fröken Ranmark; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Bergström, Andersson i Malmö, Åkerström, fröken Elmén, herrar Staxäng, Jansson i Kalix, Gustafsson i Skefteå, fru Ericsson i Luleå, herrar Hansson i Skegrie, Svensson i Stenkyrka, Blidfors och fröken Ager.